

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Številka: 061-10-2/2021/4
Ljubljana, 11. 9. 2021

Predlog

ZAPISNIK

17. izredne seje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki je bila v sredo, 8. 9. 2021, v sobi 212/II, Šubičeva 4, Ljubljana.

Seja se je začela ob 16. uri in se zaključila ob 16.25 uri.

Prisotnost članov komisije:

- predsednik: Dušan Strnad
- podpredsednik: Samer Khalil
- člani: Franc Golob, Oskar Komac, Milan Ozimič, Bojan Režun, Branko Šumenjak, Matjaž Švagan, Davorin Terčon, mag. Igor Velov, Bogomir Vnučec, Cvetko Zupančič.

Opravičeno odsotni:

- Dejan Crnek, Janoš Kern, Franjo Naraločnik, Bojan Popovič, Franci Rokavec.

Vabljeni:

- Branka Videtič, direktorica področja cestninjenja, DARS, d. d.
- Monika Pintar Mesarič, generalna direktorica Direktorata za kopenski promet, Ministrstvo za infrastrukturo
- mag. Andreja Knez, vodja Sektorja za ceste in cestni promet, Ministrstvo za infrastrukturo
- Damijan Leskovšek, vodja Oddelka za ceste, Ministrstvo za infrastrukturo

Sprejet dnevni red:

1. Predlog zakona o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestninjenju (ZCestn-C) – nujni postopek, EPA 2099-VIII (326-01-5/2021)

* * *

Komisija je bila sklepčna in je potrdila (9 ZA, 0 PROTI) dnevni red.

Ad 1)

Komisija je obravnavala Predlog zakona o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestninjenju (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija **podpira** predlog zakona.

V lanskem letu sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestninjenju (Ur. l. RS, št. 158/20) določa, da se s 1. 12. 2021 vzpostavi sistem elektronskih vinjet za cestninjenje vozil do 3.500 kg največje dovoljene mase oz. osebna vozila. Družba DARS, d. d., ki je bila zadolžena za izvedbo vseh postopkov za uvedbo tovrstnega načina cestninjenja za osebna vozila, je sicer pravočasno začela s postopkom izbire in v roku prejela tri ponudbe, vendar se je zaradi vloženih revizijskih zahtevkov dveh ponudnikov zoper odločitev o izbiri izvajalca postopek zavlekel do 10. maja 2021, ko je Državna revizijska komisija zavrnila revizijska zahtevka. Ker je DARS, d. d., sklenil pogodbo z izbranim izvajalcem za vzpostavitev sistema cestninjenja z elektronsko vinjeto skoraj tri mesece kasneje kot je bilo predvideno, predstavniki Ministrstva za infrastrukturo pojasnjujejo, da sistema ni mogoče v celoti vzpostaviti v zakonsko določenem roku. Pri tem predlagatelj poudarja, da veljavni zakon po 1. 12. 2021 ne dopušča več izdaje vinjet v obliki nalepk, hkrati do takrat še ne bodo izpolnjeni vsi pogoji za izvajanje učinkovitega sistema cestninjenja z elektronsko vinjeto v celoti. Zato bi prišlo do izpada prihodkov iz naslova cestninjenja osebnih vozil, ki so pomemben finančni vir DARS, d. d., za odplačilo najetih posojil s poroštvom države za gradnjo, upravljanje in vzdrževanje cestninskih cest. Posledično obstaja bojazen, da DARS, d. d., ne bi bil finančno sposoben odplačevati anuitet za posojila, kar bi vodilo v unovčenje poroštva države.

Zaradi navedenega se predlaga sprememba prehodne določbe zakona na način, ki omogoči izbranemu izvajalcu vzpostaviti celovit in učinkovit nadzorni sistem elektronskih vinjet s 1. februarjem 2022. Predlaga se, da se sistem cestninjenja z letno in polletno elektronsko vinjeto vzpostavi tako kot je bilo prvotno predvideno, torej s 1. 12. 2021, cestninjenje s tedensko in mesečno elektronsko vinjeto pa se začne izvajati s 1. 2. 2022. V tem vmesnem času bo lahko upravljavec cestninskih cest še naprej izdajal kratkoročne (tedenske in mesečne) vinjete v obliki nalepke. Na ta način se bo lahko izvajal enak nadzor nad občasnimi uporabniki cestninskega omrežja kot doslej. S tem se po besedah predlagatelja zakona zmanjšuje verjetnost izpada pomembnega deleža prihodkov DARS, d. d., ki bi bil lahko posledica zlorab zaradi neustreznega nadzora nad elektronskimi vinjetami. Pri tem predlagatelj še pojasnjuje, da izpada prihodkov DARS, d. d., zaradi nepopolnega nadzora nad letnimi in polletnimi elektronskimi vinjetami v vmesnem času ne pričakuje (veljavnost letošnje letne vinjete se izteče 31. 1. 2022, polletne vinjete pa motoristi praviloma kupujejo v pomladnih mesecih).

Komisija podpira predlog zakona in pričakuje njegovo pravočasno uveljavitev, saj je vsako izboljšanje sistema cestninjenja v smeri učinkovitejšega pobiranja cestnin kot ključnega vira financiranja gradnje in vzdrževanja avtocestnega omrežja dobrodošlo in nujno potrebno.

Komisija je vseskozi podpirala vzpostavitev sistema cestninjenja z elektronsko vinjeto za osebna vozila, saj je tovrstni tehnološko sodobnejši način cestninjenja brez ustavljanja za uporabnike cestninskih cest prijaznejši.

V razpravi so se člani komisije dotaknili tudi vprašanja načina prodaje elektronskih vinjet ter nadzora nad učinkovitostjo elektronskega cestninjenja v prostem prometnem toku. Kot ugotavlja komisija, bo elektronske vinjete možno kupiti tako na ustaljenih prodajnih mestih, s katerimi bo DARS, d. d., sklenil pogodbo, kot prek mobilne ali spletne aplikacije. Pri tem na DARS, d. d., poudarjajo odgovornost kupcev

oz. uporabnikov cestninskih cest pri navajanju oz. vnašanju pravih podatkov o registrski tablici, saj je prepoznavnost registrske tablice ključnega pomena pri ugotavljanju obveznosti plačila cestnine. Uporabniki cestninskih cest se bodo ob nakupu elektronskih vinjet lahko tudi odločili za možnost, da jih bo sistem pravočasno (prek SMS ali e-pošte) obvestil o izteku veljavnosti elektronske vinjete.

Kot ugotavlja komisija, se bo nadzor nad plačevanjem cestnine v primeru tujih uporabnikov cestninskega omrežja tudi v prihodnje večinoma izvajal v obliki fizičnega nadzora in v primeru ugotovljene kršitve bodo nadzorniki ustavljali voznike, saj je postopek izterjave neplačane cestnine za tujce zahteven in večinoma tudi neuspešen. Pri tem je bila komisija tudi seznanjena, da nekatere države članice EU ne upoštevajo veljavne evropske zakonodaje glede čezmejne izmenjave podatkov o lastnikih oz. imetnikih vozil, za katere je bilo ugotovljeno neplačilo cestnine, in ne posredujejo zahtevanih podatkov drugim državam članicam EU. V zvezi s to ugotovitvijo komisija predlaga, da Slovenija pri čezmejni izmenjavi podatkov za namen identifikacije vozila in lastnika ali imetnika vozila, za katerega je bilo ugotovljeno neplačilo cestnine, vzpostavi načelo reciprocitete.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Dušan Strnad.

* * *

Komisija je podprla predlog zakona (11 ZA, 0 PROTI).

Sekretarka
Meta Štembal

Predsednik
Dušan Strnad